

GU Journalen

NYHETER FRÅN GÖTEBORGS UNIVERSITET NR 2 NOVEMBER 1997

Bra forskning – men delvis för traditionell

EN INTERNATIONELL forskargrupp har granskat den matematisk-naturvetenskapliga fakulteten. Deras rapport visar att fakulteten har bra forskning och forskarutbildning – men på vissa håll lever de gamla strukturerna kvar och försvårar samarbete över ämnesgränserna.

Sid 3

Nya postadresser från årsskiftet

FRÅN 1 JANUARI 1998 byter Göteborgs universitet postnummer. Detta innebär att nästan alla institutioner, avdelningar och enheter får ett gemensamt postnummer, SE 405 30. Universitetet är sedan uppdelat i ett antal postområden som vart och ett har en egen boxnummerserie.

Sid 3

Hur mår universitetslärarna?

TROTS HÖG ARBETSBELASTNING mår universitetslärarna ganska bra. De trivs med arbetet och anser sig ha goda kontakter med både studenter och kolleger. Det visar en ny rapport som sociologiska institutionen gjort.

Sid 4

Undervisning över gränser belönas

DET PEDAGOGISKA LAGPRISET går i år till svenska som andraspråk för förebildlig undervisning över ämnes- och fakultetsgränser. Genom att studenterna på lärarutbildningen får varva teori och praktik i nära samarbete med utländska studenter blir de väl förberedda för dagens mångkulturella skola.

Sid 5

Moderliga spindlar

DET ÄR OVANLIGT att ryggradslösa djur tar hand om sina ungar, men det finns en särskild art jaktspindlar – på svenska ibland kallad för barnkammarspindeln – som har moderliga instinkter. Zoologen Pia Stålhandske intresserar sig för dessa spindlars familjeliv.

Sid 9

Populärvetenskapens vecka 22-29 nov & Universitets idé & identitet 24-26 nov

Hela programmet hittar du i tidningens bilaga. Riv ut och spara!

FOTO: HILLEVI NAGEL

För en neurolingvist är språk inte bara ord

ELISABETH AHLSEN är sedan i våras professor i neurolingvistik, Sveriges första och hittills enda innehavare av en sådan lärostol. Neurolingvistik är en ganska ny disciplin i Sverige som är gränsöverskridande och bygger på helhetssyn. Elisabeth studerar språkets funktion i en vidare mening, inte bara ord och satser – utan även icke-verbal kommunikation. Hon har själv sysslat mycket med afasi.

En fråga som Elisabeth ständigt får: Är det verkligen sant att vi bara använder fem procent av vår hjärna? Sid 6-7

Rektor har ordet

FOTO: PÅL SANDERSSON

I maj 1959 höll den engelske författaren och fysikern CP Snow en föreläsning som väckte ett enormt uppestånd och inleddes av en intensiv och ibland elakartad akademisk debatt, som även fördes utanför akademien. I det klassiska talet tog han upp klyftan mellan forskarna inom naturvetenskap och humaniora, om bristen på kommunikation mellan grupperna och istället för en känsla av samhörighet var det något som liknade fiendskap.

Detta är nu historia, hur står det till nästan fyrtio år senare? För ett och ett halvt år sedan var jag med i en tvärvetenskaplig konferens i Tanum som handlade om kunskapsbildning. Jag blev omedelbart varse att det existerade ett språkbruk som till delar var för mig som medicinare obegripligt. Jag skrev upp en lista på obegripliga ord och dristade mig att fråga om betydelsen av ordet "epistemologi". Något skämtsamt fick jag reda på att skulle man umgås i de här kretsarna förutsattes vissa grundläggande kunskaper. Epistemologi var uppenbarligen en sådan kunskap.

Jag är övertygad om att CP Snows två kulturer existerar även i dag nästan fyrtio år senare. Inte i samma form och inte med samma gränser. Mycket har hänt, men faktum kvarstår, kulturerna finns isolerade på olika håll inom vårt universitet i dag.

Jag upplever detta bekymmersamt. Om inte vi inom universitetet fullödigt kan kommunicera, hur skall då allmänheten uppleva kunskapsförmedlingen. Universitetets tredje uppgift, kontaktytan mot samhället, nu så tydligt formulerad i statsmaktens intentioner med universitetet, faller platt till marken om vi inte har en förmåga att tydliggöra för varandra och omvärlden den kunskap som universitetet besitter och producerar.

Liksom Platon tror jag att den mänskliga dialogen är en betydelsefull form för kunskapsöverföring och kunskapsharmonisering. Kanske är det t o m så att Gutenberg's uppfinning i någon mån fjärrat oss från den kommunikationsform med blandade verbala och icke verbala inslag som utgör dialogens signum. För mig är det viktigt att finna mening i gamla traditioner med en projektion in i framtiden.

Universitetets kärnverksamhet är lärandet. Lärandet, eller om man så vill kunskapsbildningen, innefattar alltid kommunikation. En forskare är inte någon bra forskare om hon eller han inte kan kommunicera med andra.

Vid promotionen sade jag till de församlade promovendi. Ni har en viktig uppgift framför er som blivande forskare eller lärare. Ni utgör en viktig del av universitetets tredje uppgift att förmedla kunskap till samhället och till oss alla. Glöm aldrig att ödmjukt betrakta verkligheten som en helhet, att alltid försöka placera in er egen kanske smalt disciplinära, och i och för sig mycket värdefulla kunskap, i ett större sammanhang. Denna process i sig är frågan om ett lärande, men det viktigaste är frågan om viljan att vidga sina perspektiv. Detta är inte frågan om ett utplånande utan snarare om ett nyfikat erkännande och generöst accepterande av CP Snows två kulturer.

Bo Samuelsson

Utdrag ur hälsningstalet vid promotionen i Vasakyrkan den 18 oktober

Bokrecension

Man kan nog säga att George Steiner (f. 1929) tillhör samtidens mest spännande och mångsidiga humanistiska forskare. Han har sin bakgrund inom litteraturhistorien, men behandlar ofta filosofiska, språkvetenskapliga och historiska ämnen. Nu har han utkommit med en självbiografisk bok, "Errata. An examined life". Steiners forskning är i hög utsträckning bestämd av hans biografi och intellektuella bakgrund.

Uppväxten i det kosmopolitiska Central-europa gav honom tre modersmål; engelska, tyska och franska, som han säger sig behärska exakt lika väl. I sin stora fascinerande, om än något överlastade, studie "After Babel" argumenterar han för att varje språk utgör en unik världsbild. Det stora antalet språk är inte framförallt ett problem utan en enorm tillgång.

Steiner, som är av judisk börd, lämnade i tid Europa men räknar sig ändå som "en sorts överlevande". Den centraleuropeiska kulturen slogs sönder av nazistiska och kommunistiska regimer. Steiner har envist tagit itu med de svåra frågorna om förhållandet mellan kulturen och vårt århundrades totalitära rörelser. Inte minst har han diskuterat varför så många intellektuella dragits till olika diktaturer.

"Errata" är dock inte någon konventionell självbiografi. Steiner blandar glimtar från sitt eget liv med mer allmänna resonemang om bl a språk, politik och musik, som i viss utsträckning är upprepningar från tidigare böcker. De mer personliga avsnitten är ofta starkt suggestiva och det skulle inte skadat om de varit utförligare.

Steiner berättar om hur han som barn plockade löv och fann att varje löv hade ett

unik utseende. Världen var gåtfullt oändlig, det fanns en mängd olika språk, böcker och människor som man borde lära känna. Denna tidiga upplevelse har bidragit till att han betonat den unika karaktären hos varje språk, varje läsupplevelse i stället för att försöka fånga verkligheten eller litteraturen i olika teorier.

Steiner beskriver sina erfarenheter som student och lärare vid universiteten i Chicago, Geneve och Cambridge. Han beklagar att dagens studenter nästan enbart får möta enkla och tillrättalagda texter. De får därmed aldrig uppleva den hisnande känsla som uppstår när en svärbegriplig text plötsligt öppnar sig och blir tillgänglig.

Steiner argumenterar också för att man skall lära sig texter utantill. Att "kunna utantill" har kanske dålig klang i svenska öron men på engelska heter det "know by heart". Det som ligger en närmast hjärtat vill man ha med sig hela tiden. En totalitär regim kan konfiskera dina ägodelar, ta dina böcker. Men den kommer inte åt det som finns inuti ditt huvud.

David Andersson
Filosof och skribent

"Errata: En examined life" av George Steiner. Utgiven av Weidenfeld & Nicolson, London. 1997.

Pressröster

Den tristaste effekten av Thams förslag är emellertid att forskarsamhället antagligen tvingas avstå ännu mer av sitt inflytande över de akademiska tjänsteställningarna till statsmakten", skriver Lars Lönnroth på SvD debatt den 1 oktober.

Han går till hårt angrepp mot utbildningsminister Tham och förslaget om att införa ett nytt system för tillsättning av högskolelärare.

Tham har hämtat inspiration från USA men det svenska systemet är ett dåligt plagiat, menar Lönnroth. Han varnar för att forskningen kommer att drabbas negativt.

I en debattartikel den 2 oktober i Dagens Nyheter går professor Bo Rothstein i polemik med Carl Tham angående nyttan med små och medelstora högskolor. Rothstein frågar sig retoriskt varför det offentliga, intellektuella samtalet domineras av personer från gamla, eländiga institutionerna samtidigt som forskarna inom "alla de nya och tjusiga ämnen" är det närmast knäpptyst.

Rothstein pekar på erfarenheterna i USA som visar att forskning bedrivs effektivt och med bäst resultat i stora institutioner med koncentrerade resurser.

"I Sverige vill regeringen gå den rakt motsatta vägen och strö ut resurserna", skriver han.

Sammantaget innebär regeringens förslag därför en betydande försämring av de humanistiska ämnernas villkor", skriver de tre idé- och lärdomshistorikerna, Anders Ekström, Mats Persson och Sven Widmalm, på DN-debatt den 21 oktober.

De är kritiska till den nya forskarreformen eftersom regeringen vill anpassa den humanistiska forskarutbildningen till normer som gäller inom stora delar av naturvetenskapen.

Satsningen hotar att lamslå humanistisk forskning, skriver de.

GU JOURNALEN är en informationstidning från Göteborgs universitet REDAKTÖR: Allan Eriksson LAYOUT/GRAFISK FORMGIVNING: Anders Eurén. ANSVARIG UTGIVARE: Siv Bondenäs Brink STF ANSVARIG UTGIVARE: Åke Pettersson MEDVERKANDE SKRIBENTER: Åke Pettersson, Barbro Ryder Liljengen, Anders Franck, Susanne Liljenström, David Andersson & Urban Lindstedt ADRESS: Informationsavdelningen, Göteborgs universitet, Vasaparken, 411 24 Göteborg. TEL: 031-773 1021. FAX: 031-773 4354 E-POST: Allan.Eriksson@adm.gu.se INTERNET: www.gu.se/GU-Journalen TRYCK: ArkTryckarna AB, Göteborg. Tidningen trycks på miljövänligt papper som uppfyller kraven för Svanemärkning. UPPLAGA: 5 300 ex UTGIVNING: En gång i månaden. Nästa nummer kommer i mitten av december. ADRESSÄNDRING: Gör skriftlig anmälan till redaktionen. För obeställt material ansvaras ej. ISSN 1402-9626

Nya satsningar krävs för att höja kvaliteten

En ny rapport visar att forskningen och forskarutbildningen vid den matematisk-naturvetenskapliga fakulteten håller hög kvalitet – men är delvis för traditionell.

EN INTERNATIONELL forskargrupp från tre universitet i Europa har gjort en kritisk granskning av den matematisk-naturvetenskapliga fakulteten.

Professor och dekanus Sven Lindqvist välkomnar rapporten och tycker att den ger en bra bild av läget.

– Forskningen är väl utvärderad i Sverige men inte strukturen. Den här gången har vi fått en bild av hela organisationen: forskningen, forskarutbildningen, grundutbildningen och administrationen.

Bakgrunden till utvärderingen är att fakulteten har haft svåra ekonomiska problem de senaste åren. Grundutbildningen har ökat kraftigt – samtidigt som statsanslagen till forskning har sjunkit kontinuerligt under flera år. Från årsskiftet 1997 har fakulteten en ny organisation – med nio storinstitutioner.

– Problemet är att vi måste spara för att kunna göra nya satsningar. Tanken är att ett nytt fakultetsprogram ska fastställas fr o m årsskiftet. Men innan vi genomför några förändringar måste vi veta hur vi ligger till.

För strikta gränser

Så vilka är de viktigaste slutsatserna av rapporten?

– Den nya organisationen

ser man över lag mycket positivt på, fortsätter Sven Lindqvist. Men utvärderarna betonar samtidigt att det behövs mer arbete för att lösa upp de inre strukturerna. Det är allt för strikta gränser mellan olika enheter.

Sammantaget efterlyser utvärderingsgruppen större samordning. Det borde finnas mer samarbete över ämnesgränserna, vilket skulle kunna bidra till bildandet av nya forskargrupper och inriktningar.

Bra forskarutbildning

I korthet får fakulteten beröm för att det finns mycket bra lokaler och utrustning. Fakulteten bedriver en mycket bra forskarutbildning, där doktoranderna tas väl hand om. Däremot efterlyser gruppen ett närmare samarbete med den medicinska fakulteten, särskilt på det biologiska området. Kontakterna med näringslivet är för få.

Utvärderarna riktar också kritik mot att grundutbildningen inte ger tillräckliga kunskaper i basämnen matematik, fysik och kemi. Sven Lindqvist håller med om det. Han tycker att det borde satsas betydligt mer på baskunskaper i grundutbildningen.

– I det nuvarande programsystemet är det större frihet att välja mellan olika kurser, vilket innebär att man kan undvika att läsa matematik. Problemet är att man kommer till en gräns då kunskaper i basämnen behövs för att klara av vissa fördjupningskurser.

På institutionsnivå är det

rätt stora skillnader. Vissa institutioner får rätt mycket beröm, andra en hel del kritik. Det är generellt hög kvalitet på forskningen – men den är delvis alltför traditionell.

Vissa ämnen föreslås ligga under andra institutioner; t ex biokemi och biofysik borde, enligt gruppen, tillhöra Lundbergsinstitutet i stället för kemi.

Bildandet av Geovetarcentrum lyfts fram som ett föredöme.

Utvärderarna visar också exempel på starka enheter som kan utvecklas mer, men också på svaga enheter som bör få mer stöd – och andra som kanske bör avvecklas.

Rapporten har nu skickats ut på remiss till institutionerna och fram till i slutet av november har de på sig att komma in med förslag. I början av december samlas fakultetsnämnden för att diskutera de inkomna förslagen. Sven Lindqvist kan inte utesluta ytterligare besparingar.

– Vi måste se sanningen i vitögat. För att kunna genomföra satsningar måste vi göra besparingar.

– Det viktiga är att vi etablerar bra strukturer en gång för alla. Vi kan inte hålla på att minska resurserna på samma sätt som vi gjort under flera år. Vi måste satsa på vissa områden och låta de starka enheterna utvecklas, säger Sven Lindqvist.

Dekanus Sven Lindqvist välkomnar rapporten.

FAKTA OM RAPPORTEN

Uppdraget att utvärdera matematisk-naturvetenskapliga fakulteten gavs till en oberoende internationell utvärderingsgrupp på ett 20-tal forskare – från tre universitet i Europa: Groningen i Holland, Birmingham i England och "Gatty Marin Laboratory" i Skottland.

De fick välja helt fritt hur undersökningen skulle läggas upp och vilka personer som skulle intervjuas. Under ett par dagar i somras besökte de institutionerna.

Rapporten, som heter "Faculty of Science – Evaluation of research, teaching and administration", blev klar och sammanställd i oktober.

Allan Eriksson

Nytt från ledningen

PREPARANDUTBILDNING I SVENSKA UPPHÖR

Preparandutbildningen i svenska för utomnordiska gäststudenter ges inte längre i samma omfattning som tidigare, det har rektor beslutat.

En orsak är att antagningsförfarandet tar för mycket tid och resurser. Enligt utbildningsavdelningens chef Irja Persson Utterhall var det inför höstterminen 1997 ca 500 anmälningar, varav 40 var behöriga och bara 20 antogs senare till utbildningen.

– Det är ett problem att vi bara har kunnat utbilda utomnordiska gäststudenter men inte invandrare, som behöver bättre språkkunskaper för att klara sig på arbetsmarknaden eller som vill fortsätta med sina akademiska studier.

NAMNBYTE

Institutionen för orientaliska språk heter från och med den 1 november institutionen för orientaliska och afrikanska språk.

NY IT-SERVICE INRÄTTAS

Rektor har beslutat att inrätta en ny enhet för IT-service fr o m den 1 november. Den nya enheten ska ha följande uppgifter:

- Leverera tjänster för drift av universitetets gemensamma basystem för administration, nätinfrastruktur för data-, telefoni och video, och anslutande stödfunktioner
- Inom ramen för avtal som tecknas mellan universitet och andra högskolor kunna leverera administrativa system- och nätjänster till andra högskolor.
- Arbeta med utveckling av administrativa system och tjänster som är gemensamma för flera universitet och högskolor.

NY "THAMPROFESSOR" I LITTERATURVETENSKAP

En ny tjänst som professor i litteraturvetenskap med inriktning mot genusforskning inrättas. Regeringen har redan tilldelat extra resurser till Göteborgs universitet för inrättande av en professur.

Tjänsten som professor placeras vid litteraturvetenskapliga institutionen med anledning av den redan pågående undervisningen och forskningen i kvinnolitteratur och feministisk litteraturteori.

NY PROFESSOR I MUSIK-DRAMATISK GESTALTNING

En ny tjänst som adjungerad professor i musikdramatisk gestaltning inrättas vid Göteborgs universitet. De humanistiska och konstnärliga fakultetsnämnderna föreslår operaregissören Vernon Mound till innehavare av tjänsten i en omfattning av 40 procent av heltid fr o m 1 november längst o m den 31 december 1998.

Åke Pettersson

Nya postnummer gäller från årsskiftet

Göteborgs universitet byter postadress den 1 januari 1998. Detta gäller alla institutioner, avdelningar och enheter, exklusive Tjärnö, Kristineberg och institutionen för hushållsvetenskap.

PORTOKOSTNADERNA för universitetet är varje år ca 20 miljoner kronor. Genom en stor upphandling kan denna kostnad komma att sänkas med ca tre miljoner kronor per år.

Det nya avtalet förenklar också posthanteringen och gör att vi i de flesta fall får posten till våra institutioner och avdelningar tidigare på morgonen än hittills. Enligt rektorsbeslut den 23 september 1997 skall denna reform gälla från den 1 januari 1998. I korthet innebär reformen att

Göteborgs universitet får ett för alla institutioner, avdelningar och enheter gemensamt postnummer. Detta är SE (landskod) 405 30.

Universitetet är sedan uppdelat i ett antal postområden, sk noder, som vart och ett har egna boxnummerserier och det gemensamma postnumret SE 405 30.

För att identifiera avsändare och för att posten skall kunna faktureras rätt kund kommer ett system med streckkoder att införas. Arbetet med indelning i boxnummer och streckkoder pågår. Inför denna reform genomförs en central och gemensam upphandling inom EU av nya tryckta kuvert, brev-papper och visitkort. Eftersom det är en stor upphandling kommer priserna att kunna

pressas. Posthanteringen vid universitetet kommer att bli enklare och billigare.

För upphandling och genomförande finns en särskild postgrupp med Torbjörn Treier (UB) som ordförande. Den har följande sammansättning:

• Vasaparken (med Teatergatan, HDK, Valand, Storgatan och Karl Gustavsgatan) Box 100-199 Birgitta Hagelin

• Humanisten, UB, Artisten och villorna Box 200-299 Siv Wilhelmsson

• Pedagogen (med Pedagogen Åby) Box 300-399 Britt-Marie Kristersson

• Medicinareberget, Geovetarcentrum och Botan Box 400-499 Lennart Rickardsson/ Ulf Andersson

• Psykologen, EMT, IMK och Högskolan för fotografi och film Box 500-599 Bengt Carlsson

• Handelshögskolan, KTB, Föreningsg, Fogelbergsg, Viktoriagatan, S Allégatan Box 600-699 Ulf Lamberg

• Samhällsvetenskapligt centrum, Pilgatan, Brogatan Box 700-799 Ulf Lamberg

NYA AVDELNINGAR INOM MEDICINSKA FAKULTETEN

Styrelsen har beslutat att enheten för logopedi och foniatreri fr o m den 1 januari 1998 bildar en egen avdelning inom institution för särskilda specialiteter. Vidare står det klart att enheten för infektionssjukdomar fr o m den 1 januari 1998 bildar en egen avdelning inom institutionen för invärtesmedicin.

NY ORGANISATION AV FYSIK OCH TEKNISK FYSIK

Sektionen för fysik och teknisk fysik heter i fortsättningen Fysik och teknisk fysik, ("School of Physics and Engineering Physics"). Benämningen är därmed samma för såväl GU som Chalmers. Institution bör undvikas, men kan användas i de fall ett ärende rör enbart GU.

PÅ NYA POSTER

Docent *Kasra Asfarinejad* har fått ställning som biträdande professor inom ramen för sin tjänst som universitetslektor i statistik

Tuija Lindström har förordnats att även i fortsättningen vara professor i fotografi (längst t o m 2002-10-31) med placering vid högskolan för fotografi och film

Tore Jansson har utsetts till innehavare av professuren i afrikanska språk

Biträdande professor *Inga Hellberg* har utsetts till ett långtidsvikariat som professor i sociologi, dock längst till dess att ordinarie innehavare återinträder i tjänst

Rektor *Bo Samuelsson* har nominerats till ny ledamot i Arbetsgivarcollegiet för Arbetsgivarverket

Nytt från regeringen

Klart för fler professorer

Varje högskolelektor som uppnått professorskompetens ska anställas som professor, oavsett hur många professorer det redan finns. Riksdagen antog den 22 oktober förslaget som innebär att betydligt fler akademiska lärare kan bli professorer efter 1 januari 1999. I ett internationellt perspektiv är andelen professorer låg vid svenska lärosäten.

Professorerna ska undervisa mer och samtidigt ska fler få möjlighet att utveckla sin forskning. Högskoleförordningen skall också föreskriva att hänsyn tas till lektorernas pedagogiska skicklighet. Andelen kvinnliga professorer skall också öka.

Offentlighet vid stiftelser

Alla stiftelser som har bildats med löntagarfonder kommer från och med första januari 1998 omfattas av offentlighetsprincipen.

EU:s femte ramprogram

Förhandlingar pågår om EU:s femte ramprogram (1998-2002) för forskning och utveckling. Förhoppningen är att forskningsministrarna ska kunna enas om ett gemensamt dokument vid sitt möte den 10 november.

Kommissionen föreslår en helt ny struktur för det nya ramprogrammet. I stället för de 18 särprogram som utgjorde en stor del av det fjärde ramprogrammet föreslås tre tematiska program: internationellt samarbete, innovation och små och medelstora företag samt "Human potential".

Den svenska regeringen har föreslagit att större vikt ska läggas vid forskning inom de humanistiska och samhällsvetenskapliga områdena. (Utbildningsdepartementets Nyhetsbrev)

Universitetslärarna mår ganska bra

Lärarna vid Göteborgs universitet mår i stort sett bra. En ny rapport visar att de flesta trivs, anser sig ha intressanta och stimulerande arbetsuppgifter. De har också goda relationer till både studenter och kolleger.

DEN NYA RAPPORTEN, "Arbetsvillkor och arbetsmiljö", ger en ganska positiv bild av hur lärare över 45 år vid Göteborgs universitet upplever sin situation.

Fil dr Marianne Blomsterberg och docent Lennart Svensson vid sociologiska institutionen har – på uppdrag av centrala arbetsmiljökommittén vid universitetet – kartlagt lärarnas arbetsvillkor och arbetstillföreläse.

Bakom undersökningen låg farhågor om att lärarna skulle känna sig utbrända och att många skulle tycka att läraryrket var både psykiskt och fysiskt trötande, säger Marianne Blomsterberg. Men man är inte trötta på att vara lärare. I stället trivs man med arbetet och har goda kontakter med studenterna trots generationsskillnader.

Engagerande arbete

Drygt 90 procent av lärarna uppger att de har ett intressant, engagerande och stimulerande arbete. Detta trots stress, hög arbetsbelastning och långa arbetstider.

Resultatet tyder på att ju äldre man blir, desto större trygghet får man i lärarrollen. Det inspirerande arbetet uppväger nackdelarna. Få är intresserade av att sluta i förtid.

De senaste åren har arbetsbelastningen för lärarna ökat i och med fler studenter och fler kurser.

Samtidigt har resurserna till institutionerna i stort sett varit oförändrade. Detta uppmärksammas av den centrala arbetsmiljökommittén, som gav uppdraget till sociologiska institutionen.

Undersökningen skickades ut till 430 universitetslektorer och 375 universitetsadjunkter, samtliga födda före 1951. Av dessa svarade 75 procent.

Ökad stress

Många känner sig stressade, hela 45 procent av lärarkåren. Kvinnorna mer än männen.

Detta beror främst på en ökad arbetsbelastning, ökade krav från studenterna och att man har en för lång arbetstid, upp till 50-60 timmar per vecka. Omkring 80 procent av lärarna upplever att de ibland, ganska ofta eller ofta känner sig psykiskt trötta.

Det är i synnerhet de kvinnliga adjunkterna på utbildningsvetenskapliga sektionen som upplever ökade krav från studenter och ledning, säger Blomsterberg.

En anledning är att lärarutbildningen har varit utsatt för många omorganiseringar och förändringar, med såväl anställningsmässig som ekonomisk otrygghet som följd. Detta har påverkat arbetssituationen, hävdar Blomsterberg.

Det finns också skillnader på hur adjunkter och lektorer upplever sin arbetssituation. Adjunkter uppger att de har ett mer stressande arbete och att undervisningen tar för mycket tid.

En riskgrupp är kvinnliga adjunkter. De upplever en högre stress och större arbetsbelastning. Detta märks särskilt tydligt på den utbildningsvetenskapliga sek-

tionen, där andelen kvinnliga adjunkter är hög. Många adjunkter blir kvar i sin adjunktstjänst och har inte möjlighet att bli klara med sina doktorandstudier.

Vill forska mer

Rapporten visar också att många vill kunna forska mer och få mer tid för fortbildning, främst i det egna arbetet och i datakunskaper. Över hälften av lärarna kan tänka sig att minska sin arbetstid, däremot inte sin lön.

Marianne Blomsterberg uppmanar alla att läsa och diskutera rapporten. Den är ett värdefullt underlag till diskussioner om förbättringar.

På vilken nivå ska man då sätta in åtgärder?

De åtgärder som ska sättas in måste vara på lokal nivå och individuellt inriktade. Med tanke på den åldersstruktur vi har på universitetet borde vi kanske behöva ett särskilt program för kompetensöverföring från äldre till yngre lärare.

Allan Eriksson

Fotnot: Rapporten distribueras till samtliga institutioner i två, tre exemplar. För fler exemplar ta kontakt med Inger Hansson, personalavdelningen, tel 773 1098, fax 773 1087, e-post: Inger.Hansson@adm.gu.se

Notiser

AANT ELZINGA GÅR IN I EU:S FORSKNINGSBEREDNING

Aant Elzinga, som är professor i vetenskapsteori vid Göteborgs universitet, har valts in i European Science and Technology Assembly (ESTA), den europeiska kommissionens forskningsberedningsråd. ESTA har sedan starten 1994 genomgått stora förändringar och

kommissionens medlem Mme Edith Cresson, som har ansvar för vetenskap och teknologisk utveckling, har förnyat ESTA och bantat ner antalet medlemmar från ett hundra till sextio.

Från Sverige ingår tre personer i nya ESTA: Robert Ericksson från Socialforskningsinstitutet, Stockholm, Jan Martinsson, chef för FoU vid ABB, Västerås och Aant Elzinga från Göteborgs universitet.

Rådets medlemmar är valda som enskilda individer på basis av deras insatser i forskning och forskningspolitik på en europeisk nivå. ESTA-medlemmarna sitter på tre år.

Rådet är fristående från kommissionen och har till huvudsaklig uppgift att rådgöra om kommissionens policyfrågor när det gäller forskning och teknologisk utveckling.

Vad kommer du att arbeta för inom ESTA?

Nya arbetsgrupper har ännu inte hunnit skapas inom nya

ESTA, säger Aant Elzinga. Men jag har anmält mitt intresse att ta upp frågor om grundforskningens plats, kriterier för "peer review" och dylikt vid projektbedömning. Jag kommer också att tillsammans med t ex professor Helga Nowotny från Zurich titta på humaniora och samhällsvetenskap och hur dessa områden skulle kunna fylla en bättre funktion inom EU-forskning.

FÖRLÄNGD ANSÖKNINGSTID FÖR EU-INDIEN-PROGRAMMET
Europeiska kommissionen har förlängt ansökningsstiden för första ansökningsomgången av det ekonomiskt tvärvetenskapliga programmet mellan EU och Indien. Nytt datum är måndagen 1997-12-15. Ansökningar skall vara kommissionen tillhanda senast kl 12.00 nämnda dag.

Ytterligare upplysningar: EU-sekretariatets hemsida www.eu.adm.gu.se eller Johan Ahlgren, tel 773 10 89.

Professor i språk och hjärna

TEXT: ANDERS FRANCK
FOTO: HILLEVI NAGEL

”Är det sant att man bara använder fem procent av hjärnan?” Elisabeth Ahlsén vet inte hur många gånger hon fått frågan.

Men hon vet vad hennes forskarsamvete tvingar henne att svara på den. ”Nej, nej, neeej!”

Elisabeth Ahlsén är sedan i våras professor i neurolingvistik – vetenskapen eller, som hon hellre uttrycker det, tvärvetenskapen om språket och hjärnan – vid Göteborgs universitet. Sveriges första och hittills enda innehavare av en sådan lärostol. Neurolingvistik är här i landet en ganska ny disciplin. (Eller, om man ska vara noga med terminologin, subdisciplin. Strängt taget är det lingvistik som är disciplinen.) Officiell status fick den svenska neurolingvistik

faktiskt inte förrän i våras – när Elisabeth Ahlséns professur inrättades. Dessförinnan var den inte ens en subdisciplin.

– Inte på papperet. Där existerade den inte. I praktiken däremot har den i åtminstone något decennium varit en realitet – som en underavdelning av den allmänna språkvetenskapen, säger Elisabeth Ahlsén.

– Utomlands har neurolingvistik – om än under andra beteckningar – funnits länge. Pionjärerna på området uppträdde redan i slutet av förra århundradet. Det var i Frankrike, Tyskland och England. En särskild vetenskapsgren blev ämnat på sextioalet i USA – under Chomsky-epoken.

Elisabeth Ahlséns eget intresse för neurolingvistik väcktes i skolan. Inte någon av de skolor där hon själv gick utan en av dem som hon undervisade i.

Hon är nämligen från början lågstadielärare. – Jag jobbade i Halland. Där hade jag – som alla

lågstadielärare – en del elever med läs- och skrivsvårigheter. Deras problem kom i högre och högre grad att engagera mig. Till slut bestämde jag mig för att mer systematiskt ägna mig åt dem. Så jag utbildade mig till logoped. Och från logopedin var steget till neurolingvistik inte så stort.

Neurolingvistik som, enligt Elisabeth Ahlsén, kan karakteriseras som ”en blandning mellan neurologi, psykologi och lingvistik”.

– Den är gränsoverskridande. Och den är byggd på en helhetssyn. Till neurolingvistik hör allt som har med språk och hjärna att göra.

– Språk i vidaste mening, ska tilläggas. Språk är för en neurolingvist inte bara ord och satser. Det är också icke-verbal kommunikation. Det är inte bara det språk en frisk människa i en normalsituation talar eller skriver. Det är också exempelvis det språk en människa med en hjärnskada begagnar sig av. Tonfall, gester, ögonkast.

– De flesta av de neurolingvistiska studier som i dag görs är studier kring språkstörningar i hjär-

Var är kvinnorna i demokratiutredningen?

FOTO: ALAN ENKSSON

Bäste Göran Persson, varmt tack för ditt brev om regeringens satsning på en ny demokratiutredning. Tack även för att det bilagda talet som Du höll på partikongressen, ett tal i vilket jag tycker att du tog upp centrala frågor om tillståndet i den svenska demokratin.

Det var ett originellt grepp att bifoga sändlistan. Inalles femtioåtta personer finns med och det är inte utan att jag känner mig både smickrad och hedrad av att återfinnas bland dessa utvalda. Jag blev emellertid mycket förvånad när jag tittade närmare på sammansättningen av denna lista för bland de tio professorer som jag kunde räkna in så återfanns enbart män. Här vill jag inlägga protest – varför saknas på denna din lista över personer som är intresserade av att utveckla demokratin t ex de två kvinnor som ingick i förra maktutredningen, professorerna och genusteoretikerna Yvonne Hirdman och Inga Persson. I mitt eget ämne finns två kvinnliga professorskolleger som båda leder stora projekt om demokrati frågor men även dessa saknas.

Anledningen att jag tar upp detta är att Carl Tham i en debattartikel hutat åt mig för allvarliga brister vad gäller mina åsikter om feminism – jag är för jämställdhet men, till skillnad mot Tham, tveksam till just den slags feminism som förespråkar könssegregering som metod för att uppnå jämställdhet, och det bör man enligt Carl Tham inte vara. Så nu vill jag göra bot och bättring för att göra utbildningsministern nöjd. Regeringen vill ju ha lydiga professor eftersom man nu har föreslagit riksdagen att ta bort det särskilda förbudet mot att avskeda dem p g a att man inte gillar vad de sysslar med, och jag vill så gärna förekomma i denna lydighet och ha alla de politiskt korrekta åsikter som utbildningsministern menar att jag bör ha.

Jag vill upplysa om att utbildningsministern varit så bekymrad över att den genusteoretiska forskning inte uppmärksammats tillräckligt att han beslutat inrätta ett särskilt sekretariat här vid Göteborgs universitet. Detta har till uppgift att bedriva "opinionsbildning" och "verka för att betydelsen av genusperspektiv uppmärksammas i all forskning" (SFS 1997:61). Jag skall erkänna att jag varit en smula tveksam, dels därför att jag inte tycker att politiker skall bestämma över vilka teoretiska perspektiv vi forskare skall arbeta med och dels därför att jag ser framför mig att Per Unckel, om och när han ersätter Tham, kommer att inrätta ett särskilt sekretariat som skall verka för att t ex nyliberala ekonomiska teorier "uppmärksammas i all forskning". Jag måste dock erkänna att med tanke på sammansättning av din lista finns det kanske skäl att tänka om, sekretariatet verkar ha en viktig uppgift framför sig, inte minst vad gäller att just få regering att uppmärksamma genusforskningens betydelse för utvecklingen av den svenska demokratin.

Med politiskt korrekta hälsningar

Bo Rothstein – August Röhss' professor i statsvetenskap

nan. Främst afasi och dyslexi. Det är studier som baseras på bland annat semantiska och pragmatiska teorier och modeller. Och på data från såväl naturliga som kontrollerade experiment, säger Elisabeth Ahlsén - som själv i sin forskning sysslat mycket med just afasi.

- Och det är studier med praktiska syften. Resultaten av dem ska kunna tillämpas kliniskt - i behandlingen av de störningar som undersöks.

- Det betyder att de är en angelägenhet långt utanför språkforskarkretsar. En angelägenhet för, skulle jag vilja påstå, nästan alla människor. Nästan alla människor har ju någon släkting eller bekant som är afatiker eller dyslektiker.

- Och det blir man när man håller på med neurologivistik ofta påmind om. Så fort man träffar folk. Då blir man alltid förhörd på sin forskning och de senaste rönen inom den.

- Tyvärr kan det vara lite knepigt att sakligt och begripligt för en lekman - vare sig det är en anhörig till en strokepatient, en allmänt kunskapsförstående bordsgranne eller en presumtiv sponsor från någon fond eller stiftelse - beskriva en neurologivistisk studie.

- Om man har den ambitionen - att populärt berätta vad man håller på med och till vilken nytta det skulle kunna bli - är det lockande att låta ändamålet helga medlen, att förenkla lite för mycket, att spetsa till lite för hårt, att i stället för en tråkig men korrekt formulering välja en klat-schig och säljande men kanske inte helt oantastlig. Men den frestelsen bör man inte falla för. Gör man det binder man ris åt egen rygg.

Och där kommer Elisabeth Ahlsén tillbaka till den där uppgiften som hon med jämna mellanrum så bestämt måste dementera. Om att "man bara använder fem procent av hjärnan".

Den är ett av de glada men en smula fantasifulla budskap som i massmedia då och då sprids om vad som rör sig och inte rör sig i våra huvuden.

- Det ligger kanske ett litet korn av sanning i den. Det händer att delar av hjärnan är mindre verksamma. Men det handlar inte om några nitiofem procent.

- Men det har någon forskare vid något tillfälle i sin iver att väcka uppmärksamhet antagligen hävdad. Och så har någon journalist blivit tipsad om det. Och sedan har alla kunnat läsa i tidningen att det är så. Och så tror de det, säger Elisabeth Ahlsén - som innan intervju-tiden är ute också gärna gör lite reklam för tvärvetenskap.

- Det skulle vi behöva mycket mer av vid våra universitet. Där är så många fullständigt onödiga väggar resta mellan de olika fakulteterna. Ibland undrar man om det i den svenska högskolan på senare år har blivit så att de administrativa strukturerna styr innehållet i verksamheten i stället för tvärtom.

Det är i så fall, vill Elisabeth Ahlsén påpeka, uppochnedvända akademiska världen.

PROFILEN

NAMN: Elisabeth Ahlsén

ÅLDER: 46 år

BOR: I lägenhet i centrala Göteborg

UPPVÄXT: I Lerum

FRITIDSINTRESSEN: Qi Gong, att läsa skönlitteratur och att måla och teckna

Humanistdagarna – en vetenskapsfestival i miniformat

NYA CD-ROM DATABASER SÖKBARA ÖVER GUNET!

Universitetsbiblioteket fortsätter sin satsning på distribution av bibliografiska CD-ROM databaser över universitetets nätverk GUNET.

De nya databaserna söks med sitt respektive sökprogram. Sök- och utskriftsmöjligheterna varierar därför för varje databas.

För att kunna söka i dessa baser måste man ha PC eller Macintosh med PC-kort/emulering. Dessutom måste man ladda ner programvaran WinFrame för hantering av kommunikationen mellan den egna maskinen och UB:s CD-server.

Följande databaser är tillgängliga över WinFrame:

Humaniora/samhällsvetenskap:

- ATLA (Religion Database)
- Design and Applied Arts Index (DAAI)
- Dyabola
- Film Index
- Francis
- Gnomon
- Nationell arkivdatabas
- Philosopher's Index
- Social Research Methodology (SRM)
- Women's Resources International

Ekonomi/juridik:

- CIS96
- Helecon
- Celex
- Statistik utan gränser

Mera information och programvara finns på adressen: <http://www.ub.gu.se/winframe/winframe.htm>

GUNDA VIA WWW!

Nu är det ÄNNU enklare att nå GUNDA, bibliotekets datoriserade katalog. Klicka på GUNDA från våra hemsidor så kommer du till en informationssida där du kan välja Gunda via WWW. Här kan du välja vilken typ av sökning du vill göra: författare, titel, ord eller ämnessökning.

Det finns även en mer avancerad sökfunktion som gör det möjligt att kombinera termer. Hjälpertexter finns till varje webbsida. Vill du se vad du har lånat – klicka på låntagars-info. Här kan du också förnya dina lån om ingen köar på boken i fråga. Följ instruktionerna på skärmen. Webb-GUNDA har också en beställningsfunktion.

Även i GUNDA via Telnet, det hittillsvarande sättet att nå GUNDA, kan du nu förnya dina boklån.

Adressen till universitetsbibliotekets hemsida är: <http://www.ub.gu.se>

Birgitta Stevinger
informationsbibliotekarie

Helgen 11-12 oktober fylldes föreläsningssalarna till bristningsgränsen på Humanisten av vetgiriga åhörare när den trettonde upplagan av Humanistdagarna gick av stapeln.

PUBLIKEN BJÖDS PÅ ETT SJUUTTIOAL FÖRELÄSNINGAR I OLIKA ÄMNER, framförda av både doktorander och mer etablerade lärare och forskare.

Årets tema var "Humanioras språk" och många av föredragshållarna tog upp hur vanligt folk, sångare, författare – och forskare – använder språket. Det handlade bl a om vad det egentligen står i musiktexter, om språket i Svenska Akademiens ordlista, om Bibelns bildspråk, om vänskapens språk, om kärlekens språk och om tonårsjargong. Rubriken var "Vad menar dom egentligen? Från bondejargong till forskarretorik", och detta var också namnet på årets Humanistdagbok som innehåller sammanlagt 36 av de framförda föredragen.

Studiet av språket spelar en viktig roll för ämnena inom humaniora men det är inte minst viktigt att det som sägs också förstås.

Populärt inslag

Ett mycket populärt inslag var det extrainsatta föredraget om nyblivne nobelpristagaren Dario Fo. Det hölls av Robert Lyons

FOTO: ALLAN ERIKSSON

En ny miljöpolicy ska omfatta hela universitetet

Göteborgs universitet ska bli ett miljöuniversitet. Det är visionen i den miljöpolicy som ligger färdig.

DET RÄCKER INTE LÄNGRE att bara tala om en god miljö på universitet. Nej, nu ställs det krav på att alla anställda lever upp till begreppet "en hållbar utveckling".

I slutet av september höll universitetet en miljödag för att ge visioner om miljöarbetet samt att presentera förslag till en miljöpolicy för Göteborgs universitet.

Miljödagen inleddes med att rektor Bo Samuelsson berättade att budgetpropositionen för 1998 ställer krav på universitet och högskolor att inte längre bara erbjuda kvalificerad utbildning och forskning inom miljöområdet utan även främja en ekologiskt hållbar utveckling i all sin verksamhet. Inte bara i ord utan i handling.

Och det börjar bli brättom. Redan under nästa år skall miljöarbetet påbörjas. Enligt Bo Samuelsson är universitetets vision en viktig del i miljöarbetet.

– Kunskap och kommunikation är grundläggande i utvecklingen mot ett miljöuniversitet. Några punkter i visionen

är att skapa det goda universitetet och att skapa ett lärandes universitet. Miljöarbetet ska vara i samklang med visionen. Miljöpolicyen ska integreras i hela universitetets verksamhet.

Några centrala delar i handlingsplanen är att göra studenter och personal medvetna om miljö och miljöproblem. Miljöhänsyn ska vägas in i alla beslut. Och universitetet ska följa principen om en hållbar utveckling enligt grundtanken i Agenda 21.

För att klara av målet krävs en omfattande utbildning av alla anställda och studenter.

Ta miljöfrågorna på allvar

Jan Nilsson, professor, fd rektor vid GU och ordförande i "Cre Copernicus Steering Committee", talade om behovet av praktiskt handlande inom universitetet. Han underströk också vikten av att ledningen tar ett särskilt ansvar för miljöfrågor.

– Om universitetet ska vara en förebild för samhället, då gäller det att vi tar miljöfrågorna på allvar. I dag är det få universitet som har en utarbetad miljöplan.

från avdelningen för dramatik och han hade tagit med sig gyllaren, frilansskådespelaren och maskmakaren Torbjörn Alström. Denne släpade in den ena sopcontainern efter den andra på scenen och gjorde i övrigt allt för stjäla uppmärksamheten från föredragshållaren – allt i sann Fo-anda. Bifallet vittnade om stor uppskattning!

Under lördagen hölls även en del föreläsningar i Arkeologen, f d Hovrätten, varav några åtföljdes av visningar av föremål i det nyinrättade Antikmuseet där. Universitetsbiblioteket demonstrerade nya www-tjänster och visade sina samlingar. I pauserna mellan föreläsningarna flockades folk kring institutionernas bokbord som lockade till inköp.

När man blev trött och hungrig kunde man ta en fika i restaurang Näckrosen och koppla av till tonerna av levande kafémusik – Daniel Lindén och Mårten Sundén hette de två duktiga musikanterna som till vardags går på Musikhögskolan.

Humanistdagarna har blivit ett självklart inslag i det göteborgska kulturlivet och fungerar – som en besökare formulera det – som en veritabel vitamininjektion i höstmörkret!

Barbro Ryder Liljegen

Prisbelönad poet på Humanistdagarna

Samma dag som nobelpriset tillkännagavs fick poeten Jamie McKendrick reda på att han fått "The Forward Prize for the Best British Poet of 1997". Storbritanniens finaste poesipris på 10 000 pund.

– Det var en underbar överraskning och jag känner mig väldigt hedrad, sade en något omtumlad Jamie McKendrick när vi träffades på Humanisten precis innan skulle läsa ett urval av sin poesi under en extrainsatt programpunkt på Humanistdagarna.

Jamie McKendrick, född 1955 i Liverpool men bosatt i Oxford, är i Göteborg som "writer-in-residence" vid engelska institutionen. Under oktober föreläste han om essäskrivande och gjorde också poesiuppläsningar.

Han läste högt ur sin senaste diktsamling "The Marble Flye" (Marmorflugan) – som var den direkta orsaken till han tilldelats priset – varav flera dikter under ämnet "Darwin's voyage to the Beagle".

Miljö och hållbar utveckling borde vara en del av hela universitetets synsätt och förhållningssätt.

Det finns goda förutsättningar för att skapa ett miljöuniversitet, menade professor Oliver Lindqvist. Han redogjorde för den bredd av utbildningar och forskningsprojekt som redan bedrivs inom miljöområdet vid GU. Samtliga fakulteter har miljöforskning.

Studenterna representerades av Malin Andersson som slog ett slag för studenternas engagemang.

– Om inte universitetet tar vara på den kreativitet och entusiasm som finns hos många studenter, då vore det resursslöseri.

På miljödagen medverkade även länsråd Axel Wenblad, Länsstyrelsen, miljöchef Göran Wärmby, Göteborgs kommun och VD Christina Rogestam, Akademiska hus.

I november eller december fattar styrelsen beslut om en miljöpolicy för universitetet.

Allan Eriksson

Spindelamma med bestyr

Att däggdjur och fåglar tar hand om sina ungar är snarare regel än undantag. Hos ryggradslösa djur är det däremot ovanligt – men det förekommer. Pia Stålhandske studerar moderliga spindlar och har fått en ny syn på dessa beryktade kryp.

PIA STÅLHANDSKE ÄR FORSKARSTUDERANDE på avdelningen för zoologisk ekologi vid Göteborgs universitet. En dag i juli stämmer vi möte i Botaniska trädgården. Här uppe på ljungheden i Änggårdsbergen finns föremålen för hennes forskning, en jaktspindel som bär det vetenskapliga namnet *Pisaura mirabilis*. På svenska kallas den ibland för barnkammarnätspindel.

Nyss vräkte regnet ner. Nu gassar solen från en klarblå himmel, och en varm doft av mylla ångar upp ur marken. Framtålböjd och med en liten häv i handen rör sig Pia sakta genom den rödlila ljungen. Där! En snabb rörelse och spindeln sitter i häven. Vant skakar hon ner den i ett litet plaströr; en avlång brungrå kropp med åtta ben och en lysande vit "boll" under magen.

– Det är en hona med äggkokong, förklarar Pia. Inuti finns äggen med de blivande spindelungarna.

Pia Stålhandskes forskning handlar om barnkammarnätspindlarnas familjeliv; hur de betar sig vid parning och ungvårdnad, och vilka mekanismer som styr dessa beteenden. På fackspråk uttryckt som "evolutionära aspekter av reproduktionsbiologin hos spindlar".

Tre veckor med sin kokong

Barnkammarnätspindelns moderliga ansträngningar sträcker sig betydligt längre än de flesta andra spindlars. I ungefär tre veckor kånkar honan omkring med sin kokong. Hon håller fast den med käkarna och måste förmodligen avstå från att äta under tiden.

Pia hittar fler blivande spindelammor, ofta uppe i ljungheden. Hon förklarar att efter ett regn sätter sig honorna högt och vänder kokongen mot solen för att torka.

– När det börjar bli dags för äggen att kläckas spinner honan fast kokongen i en låg buske eller i en grästuva, berättar hon. Därefter väver spindeln ett tält runt den kracke-

lerade kokongen och sätter sig utanför på tältväggen och "vaktar".

Pia visar något som först ser ut som en knytnävsstor ljus tuss som har fastnat i ljungen. Men vid en närmare titt upptäcker jag att tussen är ett finmaskigt näthölje, fyllt av två-tre mm långa minispindlar – minst ett hundratal! Honan ser vi inte till, hon har förmodligen hoppat undan när vi närmade oss.

Vedermödor

Slit och släp, torka kokongen, vakt tältet – och ingen mat! Varför utsätter sig barnkammarnätspindeln för dessa vedermödor? Varför gör hon inte som de flesta andra spindlar, hänger upp kokongen någonstans och lägger ytterligare en omgång ägg?

För att få svar har Pia undersökt vad som händer om spindelmannan överger sin kokong: Hon hämtade in 40 spindelammor till institutionen, sövde dem och plockade bort kokongen. Sedan hängde hon ut kokongerna på ljungheden uppe i Änggårdsbergen.

– Inte en enda unge kläcktes, berättar Pia. Efter bara några dagar var kokongerna uppåtina av fåglar eller myror! Dessutom verkar det som om ungarna behöver hjälp av honan för att ta sig ut ur kokongen när det är dags.

Ärver modersinstinkter

Med detta kunde hon visa att honornas bestyr faktiskt lönar sig; spindelammor som tar hand om sin kokong får fler ungar än de som inte gör det. Dessa ungar ärver föräldrarnas egenskaper och därmed befrämjas det "moderliga" beteendet bland rovspindlarna.

Att Pia Stålhandske ägnar sig åt just spindlar är mer slump än medveten önskan.

– Förut tyckte jag att små spindlar var lite äckliga, erkänner hon. Men nu tycker jag att de är vackra! Dessutom är spindlar bra djur att jobba med, både i fält och på labb.

Den närmaste tiden får spindelammorna klara sig utan Pias vakande ögon. I augusti föddes dottern Isa,

och Pia har för närvarande fullt upp med egna moderliga bestyr.

Susanne Liljenström
biolog och frilansjournalist

SPINDELFAKTA

Barnkammarnätspindeln är rätt stor, 4-5 cm lång inklusive benen. Den förekommer på ljunghedar och gräs- och ängsmarker i södra Sverige. Den väver inga fångstnät utan sitter stilla på marken och väntar på att ett byte ska komma förbi – då hoppar den fram. Den äter spindlar, insekter och andra småkryp. Barnkammarnätspindlar blir drygt 2 år gamla. Under sin tredje sommar blir de könsmogna, parar sig och föder ungar. I slutet av samma sommar dör de.

Pia Stålhandske forskar om barnkammarnätspindlarnas familjeliv, om hur de betar sig vid parning och ungvårdnad.

KOM IHÅG!

Årets Jörgen Westerståhl-seminarium äger rum tisdagen den 2 december kl 13-16.30 på Sprängkullsgatan 19. Temat för årets seminarium är "Bör grundlagen ändras". Bakgrunden är det förnyade intresse som grundlagsfrågor fått i både den samhällsvetenskapliga och politiska diskussionen där frågor rests om de problem som vidlat svensk ekonomi de senaste decennierna

har ett samband med den nuvarande grundlagens konstruktion. Inledare blir fd statssekreteraren m m Carl-Johan Åberg som kommer att hålla ett anförande utifrån sin bok "Ett svårskött pastorat" (SNS Förlag 1997). Övriga deltagare kommer att vara bl a docent Karl-Göran Algotsson från Uppsala universitet och professor Bo Rothstein vid Göteborgs universitet.

Westerståhlseminariet är öppet för alla.

Dags att beställa årets julkort.

Motivet på universitetets julkort 1997 är en teckning av Evert Taube som trycks med tegelröd och svart färg på grått papper. En beställningstalong har skickats ut till alla institutioner. Kom ihåg att beställningen skall skickas in till informationsavdelningen senast den 1 december. Adress: Infoavd, Vasaparken, 411 24 Göteborg, fax 773 4660.

Nya SPP invigd på Victoriagatan

Till allas glädje står en ny ljus och vacker skrivsal färdig på Victoriagatan 30. Den 14 oktober var det öppet hus hela eftermiddagen och prorektor Martin Fritz höll ett invigningstal.

I den nya salen har studiemiljön och bekvämligheten förbättrats på flera sätt. Stolarna är höj- och sänkbara. Stora fönster längs med ena sidan ger ordentligt

med ljus. I den stora foajén kan man slå sig ner och ta en kopp kaffe. Tavlor och textilier hänger på väggarna. I foajén finns också läsbara skåp.

Den nya skrivsalen rymmer 310 studenter och vid vissa toppar används även skrivsalar i Handels och Folkets Hus.

– Den här salen är ljusare, tystare och bättre utrustad. Det är ett lyft får både personal och studenter, säger Britte Lindblad Ivarsson, som ansvarar för SPP.

Ge politikerna ett bättre beslutsunderlag!

GU med på årets studentmäss

SACO:s studentmäss arrangerades i år för sjunde gången den 11-14 november i Sollen-tuna. Mässan är den enda mötesplatsen i sitt slag mellan företag, utbildningar och blivande studenter.

I år gjorde Göteborgs universitet, Chalmers, Vårdhögskolan och GFS Studenterservice en gemensam satsning och presenterade sina utbildningar i en och samma monter, kallad "Göteborg". Nytt för i år var även att Vetenskapsfestivalen 1998 representerades som en del i satsningen på "Göteborg som kunskapsstad".

Ingen ökning

I år sökte 20 200 till vårterminens kurser, vilket är något färre än förra året. Det är första gången på flera år som den uppåtgående trenden bryts.

Nytt på GUs centrala webbplats

En ny grafisk profil och en ny innehållsstruktur håller på att arbetas fram och kommer att publiceras på www.gu.se runt årsskiftet. Ingångsidan www.gu.se delas upp i en intern respektive extern sida. Söker du dig till sidan ingångsidan inifrån GUs nät hamnar du på en ny intern webbplats, med en utökad satning på intern information för GUs anställda. Dessa sidor är endast tillgängliga för GUs anställda/studerande. Söker du dig fram till www.gu.se utifrån GUs nätverk hamnar du på en extern sida. Riktlinjer för webbsidor vid GU har arbetats fram och kommer inom kort att publiceras.

Har du synpunkter eller frågor – hör av dig till: Mikael.Stoltz@adm.gu.se eller tel 773 1004.

På 90-talet har svensk sjukvård genomgått stora förändringar. Många menar att de långtgående besparingarna har gått för långt. Smärtgränsen är nådd.

Men vem ska fatta de svåra besluten om prioriteringar?

I SLUTET AV OKTOBER ordnade Göteborgs universitet ännu en journalistfrukost i aulan under ledning av Nils Chöler från SVT. Denna gång med temat: Vem säger stopp? Prioriteringar inom medicinsk forskning och sjukvård.

Frågan är vilka som egentligen skall fatta de obehagliga besluten i en tid av krympande resurser? Är det professorerna, politikerna, ekonomerna eller filosoferna? Frågan går först till Göran Bondjers, som är professor och dekanus på medicinska fakulteten.

– Det är läkaren som måste förklara för patienten att man inte kan genomföra behandlingen av exempelvis ekonomiska skäl. Som läkare har man ett kontrakt med patienten att göra sitt allra yttersta – samtidigt som man begränsas av tillgången på resurser.

Det är politikernas ansvar att fatta beslut om prioriteringar, menar Bondjers.

Samtidigt önskar han att politikerna hade ett bättre beslutsunderlag än i dag.

Nej, om det inte är läkarna som bestämmer, så är det kanske ekonomerna? – Nej, som ekonom bestämmer jag ingenting, säger Björn Brorström lite skämtsamt.

Minskade resurser

Björn Brorström är professor i förvaltningsekonomi på Förvaltningshögskolan. Han har studerat kommuner och lands-ting ur ett finansiellt perspektiv; bland annat hur olika beslutsfattare ställer sig till förändringarna inom sjukvården.

– Det är politikerna som fattar beslut om resurser. De senaste åren har vi fått kraftigt försämrade statsfinanser och sjukvården är del av den offentliga sektorns ekonomi. Då är det viktigt att fråga sig vilka konsekvenser detta får för sjukvården?

– Som ekonom är det min uppgift att förse politikerna med ett beslutsunderlag.

Frågan bollas över till etikern, Bengt Brülde. Vem bestämmer?

– Man får nog tolka begreppet "vem bestämmer". Läkaren fattar beslut på den lägsta nivån, politikerna på den högsta.

På journalistfrukosten diskuterade Göran Bondjers, Björn Brorström och Bengt Brülde prioriteringar inom sjukvården och medicinsk forskning. Frågorna ställdes av Nils Chöler.

FOTO: ALLAN ERIKSSON

I stället borde man kanske ställa sig frågan: Vem borde fatta besluten? Jag tycker att politikerna borde göra det – fast med ett bättre underlag än i dag.

Ställs inför svåra val

Brülde, som är praktisk filosof, håller på att skriva en avhandling om livskvalitet, där han tar upp rättvisefrågor. Vilka mål bör sjukvården ha och hur påverkar dessa målsättningar beslutsfattandet inom vården?

Men är det ändå inte oundvikligt att vi ställs inför svåra val mellan insatser som räddar livet och satsningar som höjer människors livskvalitet? Finns det med andra ord pengar till både starroperationer och hjärtoperationer?

– Det borde finnas pengar till både och, säger Göran Bondjers. Frågan är fel ställd. Vi borde kanske se resurser till t ex starroperationer i förhållande till andra kostnader i samhället, som exempelvis bostadsbidrag.

Bondjers hävdar att nedskärningarna inom vården har varit för hårda och gått ut över utvecklingspotentialen. Den medicinska forskningen har fått allt mindre pengar under den senaste tioårsperioden.

– Det finns det en övertro på att tillämpad forskning ger de önskade resultaten. Vi behöver satsa mycket mer på grundforskning.

Brülde menar att det är viktigt att i första hand fördela resurserna där livskvaliteten förbättras mest. Ett nytt hjärta, en höftleds- och starroperation förbättrar livskvaliteten. Ett sätt att prioritera är att jämföra mellan olika grupper i samhället.

– Det handlar inte bara om prioriteringar inom vården utan vi måste också kunna jämföra med andra behov. Kanske borde vi ställa bostadsbidrag i relation till det lidande som starrpatienter måste genomgå?

Allan Eriksson

Fotnot: Under Populärvetenskapens vecka får du möjlighet att delta i diskussionen "Vem säger stopp? Prioriteringar inom medicinsk forskning och sjukvård". Torsdagen den 27 november kl 18.30-20.00 i universitetets aula.

Månadens recept

Fransk löksoppa à la IHU

En väldigt god soppa trots enkla och billiga råvaror. Många tycker det smakar bra med nybakat bröd till soppa men här är det bättre med gårdagens vita bröd. Använd höstfrukten till en god paj eller kaka efter eget recept, det behövs något mättande efter en soppa.

4 stora portioner. Tillagningstid ca 30 min

3 stora gula lökar	2 veg buljongtärningar
2 purjolökar	1 lagerblad
3 vitlöksklyftor	3 msk klippt färsk timjan eller 1/2 tsk tor-
3 msk rapsolja	kad timjan
2 msk vetemjöl	Mal några tag med pepparkvarnen
1 l vatten + 2 del vitt vin eller 12 dl vatten	

Skölj, skala och skiva löken tunt. Fräs löken i oljan så att den blir ljus och glansig i en rejäl kastrull. Strö över mjölet, rör om och håll sedan på vatt-net. Smula ner buljongtärningarna, tillsätt kryddorna och låt det småputtra i ca 30 min. Smaka av. Håll över soppan i ugnselfasta portionsskålar, strö över rostade brödtärningar och mycket riven ost. Gratiner i 250 gr i 5-10 min. Tänk på att skålarna är mycket heta.

Receptet: Nancy Bergström & Gunvor Fröberg, lärare i matkultur, inst för hushållsvetenskap

Det blev stor succé när Sven-Bertil Taube höll konsert i universitetets aula den 27 nov i samband med invigningen av Evert Taube-samlingarna. Handskriftsavdelningen vid universitetsbiblioteket inrymmer nu tre nationalpoeter: Birger Sjöberg, Nils Ferlin och senast tillkommet Evert Taube.

FOTO: INGRID OLIN

Personality

NYA FÖRORDNANDEN

NYA PROFESSORER

Bengt O Eriksson
professor i barnkardiologi. Tjänsten är förenad med befattning som överläkare vid Sahlgrenska universitetssjukhuset

Elfi Cremer
professor i kemi, särskilt reaktionsmekanismer och reaktionsdynamik vid institutionen för kemi, teoretisk kemi

NYA DOCENTER

Ann Wennerberg
docent i oral protetik

Tom Bergendal
docent i oral protetik

Lars Karlsson
docent i antikens kultur och samhällsliv

Marita Eastmond
docent i socialantropologi

Thomas Johansson
docent i sociologi

Ove Sernhede
docent i socialt arbete

Anders Ekfeldt
docent i oral protetik

ÖVRIGA TJÄNSTER

Elisabeth Fogelqvist
universitetslektor i marin kemi vid institutionen för kemi, analytisk och marin kemi

Elisabet Ahlberg
universitetslektor i oorganisk kemi vid institutionen för kemi, oorganisk kemi

Öjvind Davidsson
universitetslektor i organisk kemi, särskilt fysikalisk organisk kemi vid institutionen för kemi

Tore Samuelsson
förste forskningsingenjör och tillsvidare placerad vid institutionen för medicinsk och fysiologisk kemi

Inger Pettersson
projektanställd laboratorieassistent vid avdelningen för klinisk immunologi

Ying Fu
förste forskningsingenjör vid institutionen för fysik och teknisk fysik

Mats Olsson
forskarassistent i ekologisk zoologi vid zoologiska institutionen

Lena Holm
informationssekreterare vid fakultetskansliet för naturvetenskap

Helén Andersson
vikariat som ekonom vid fakultetskansliet för naturvetenskap

Sarka Langer
forskarassistent i atmosfärkemi vid institutionen för kemi, oorganisk kemi

Owe Orwar
forskarassistent i cell- organell-baserade biosensorer i kemisk separation vid institutionen för kemi

Fredrik Ståhl
forskarassistent i genetik vid institutionen för cell- och molekylärbiologi

Göran Hilmersson
forskarassistent i fysikalisk organisk kemi vid institutionen för kemi

Jette Knudsen
forskarassistent i blomdofters evolution vid botaniska institutionen

Malin Celandar
forskarassistent i experimentell biologi vid zoologiska institutionen

Utdelningar

Tomas Kroksmark

KROKSMARK FÅR PEDAGOGISKA PRISET '97

Tomas Kroksmark, vid institutionen för metodik i lärarutbildningen, får Göteborgs universitets pedagogiska pris på 25 000 kronor. Enligt prismotiveringen är bitr professor Tomas Kroksmark "ett lysande exempel och föredöme genom att det han talar om också tillämpas påtagligt för hans studenter - undervisning, teori och praktik är i harmoni. Det är en utmaning att lyssna till de föreläsningar han håller. Närheten till åhörarna och hans muntliga formuleringsförmåga kan karakteriseras som verbal konst. Han utses till pedagogisk pristagare även för sitt arbete med att utveckla ett allmänt didaktiskt område vid Göteborgs universitet".

- Det är väldigt kul att det finns ett pedagogiskt pris, säger Tomas Kroksmark. Inom universitetet är det nästan bara akademiska meriter som räknas. Just därför är det bra att det finns pris som lyfter fram det pedagogiska inslaget - för det krävs entusiasm och pedagogisk skicklighet att lära ut det man kan.

LINDBERG FÅR PEDAGOGISKA PRISET '97

Den andra pristagaren till Göteborgs universitets pedagogiska pris är docent Johan Lindberg, vid enheten för infektionssjukdomar, Östra sjukhuset.

Enligt motiveringen har Johan Lindberg "på ett mycket förtjänstfullt och uppskattat sätt varit kursledare för infektionskursen under flera år. Han förenar en stor personlig föreläsartalang med språklig ekvilibristik, han förmår uppvisa djup och bredd inom sitt ämnesområde. Han kombinerar allvar med humor och visar alltid stor entusiasm i sin undervisning. Han kombinerar framgångsrikt teoretiska kunskaper med praktiska färdigheter och patientnära undervisningsmoment. För den inspiration Johan Lindberg förmedlar till studenter och kolleger inom sitt ämnesområde och för den förnyelse av undervisningen han har svarat för, utses han till pedagogisk pristagare".

- Priset förpliktar att även i fortsättningen hålla samma höga standard på undervisningen, säger han. Det känns som en stimulerande feedback att få utmärkelsen. Det är bra att det finns ett pedagogiskt pris för det visar på vikten av pedagogik inom universitetet.

Johan Lindberg

ÅRETS BJÖRKÉNSKA PRIS GÅR TILL MALTE ANDERSSON

Uppsala universitets förnämsta vetenskapliga belöning, Björkénpris, tilldelas i år professor Malte Andersson, som är ämnesföreträdare för ekologisk zoologi vid zoologiska institutionen.

Malte Andersson är född 1941, fil dr i zoologi och sedan 1994 professor vid Göteborgs universitet. Han belönas för "sina utomordentliga bidrag till förståelsen av sexuella urvalsprocessers orsaker, mekanismer och konsekvenser".

Hans allra viktigaste verk är en bok på 600 sidor med titeln "Sexual Selection", som kom ut 1994, och som redan blivit en klassiker inom den evolutionära ekologin och beteendekologin. Med detta verk anses pristagaren ha försäkrat sig en position som en av århundradets verkliga förgrundsgestalter inom sitt fack, enligt konsistoriets motivering.

PRESTIGEFYLLT MEDICINSKT PRIS TILL KOCK

Vid internationella Urologiföreningens kongress "Société Internationale d'Urologie-SIU" i Montreal, Kanada, i september, tilldelades professor emeritus Nils G Kock det aktade Yamanouchipriset. Han erhöll priset, som är förenat med en summa på 30 000 US dollar, för sina utomordentliga bidrag till utvecklingen av kontinent urindeviation (blåsa konstruerad av tarm).

Visste du att . . .

Göteborgs universitet är näst största arbetsplats med 35 000 studerande och 4 500 anställda. Ekonomisk omsättning: 2,8 miljarder kronor.

Odontologiska fakulteten fyller 30 år

DETTA FIRADES för alla de anställda på odontologen med en festlig dag i Wallenbergssalen på Medicinareberget den 26 september. Under dagen var många talare inbjudna, och inte ett enda föredrag handlade om vare sig mun eller munhåla.

Fd rektor magnificus emeritus Jan Ling kom närmast munnen då han berättade historien om damen som i en kontaktannons upp gav sig vara helt tandlös.

- Ja, men, sa väninnan, du har ju en tand!

- Ja, det tänkte jag skulle bli en överraskning!

I övrigt briljerade Jan Ling i ett bejublat framträdande med bredd och djup där han berättade om sina vandringar i Burneys fotspår. En 1700-talets Stickan Andersson - som lanserade de stora tonsättarna - på samma vis som populärmusik lanseras idag!

Sjukhusdirektören för Sahlgrenska universitetssjukhuset Siewert Gärdestig bidrog med en ledarskapskurs för blivande landvinningars män och kvinnor. Ett nytt ljus spreds över framtidsvisionären Gärdestigs sjukhus.

Britt Liljevall, som är intendent på Nordiska museet i

Stockholm, talade målade om tre tonårspojars dagböcker från 1800-talet. Hon var mycket engagerad och smittade raskt av sig till oss alla som nu kommer att lämna efter oss digra dagboksanteckningar för nya intendentar på nya nordiska museer . . .

Dessutom fick vi höra av Stefan Nilsson på Zoologen om Sydpolsexpeditioner med studier av en liten fisk, som bara finns där och som trivs i - 1.89 grader. Vid tre graders "värme" fryser den lilla rackaren ihjäl! Detta och ett underbart föredrag av Lennart Björklund från Geovetarcentrum

om vulkaner i världen och dess påverkan på oss människor globalt grep våra hjärtan, så till den milda grad att vi uppfyllda av ny och inspirerande kunskap och fascination kastade oss över den delikata buffén på Lyktan efteråt. Kvällen blev glad, med jazzbandet Poseidon som darrade på smäktande instrument, tills vi matta av hänförelse gav oss ned till Munhålan, tandläkarstudenternas hus. Där mötte glada studenter med musik och upptåg natten lång.

Karin Sjögren
jubileumsgeneral

HUMANISTDAGARNA 97

Renässans för retoriken

För 20 år sedan kom en handfull studenter till föreläsningar i retorik vid Göteborgs universitet. I dag har kursen runt 1000 sökande. Det stora intresset märktes under Humanistdagarna.

REDAN 1622 INRÄTTADES professuren i Vältalighet och statskunskap vid Uppsalas universitet, men 1840 försvann vältaligheten ur professurens namn och retoriken föll i vanrykte. Retorik blev det samma som demagogi.

Istället fick vi nöja oss med undervisning i muntlig framställning med amerikanska förtecken.

– Retorikens 2000-åriga historia ger ett extra djup åt ämnet, en humanistisk dimension med ett egenvärde, säger Peter Cassirer efter föreläsningen på Humanisten.

När han talade om retorikens renässans under Humanistdagarna fylldes även trappgångarna i Stora Hörsalen av intresserade åhörare. Peter Cassirer är docent i nordiska språk och ordförande för Retorikcentrum vid Göteborgs universitet.

Retoriken har återvänt efter 150 år av vanrykte. Studenterna strömmar till och ett femtontal böcker om retorik har givits ut i Sverige under 90-talet.

Den klassiska retorikens delar är innehållet, dispositionen, det språkliga innehållet, inläringen och framförandet. Dessa är fortfarande relevanta vid framförandet av tal.

– Lusten är också viktig. Men det finns en amerikansk missuppfattning att lusten vid framförandet är detsamma som att vara lustig. Vilket kan få förödande effekter om inte talaren är väldigt duktig på att berätta anekdoter, säger Peter Cassirer som själv drar ner åtskilliga skrattsalvor från publiken under föreläsningen.

Stort intresse för retorik

Redan under gymnasiet deltog han i vältalighetstävlingar och under sin forskarbana har han ägnat sig åt stilistik, som är en del av retoriken. Peter Cassirer talar med vällust om retorik. När han tillsammans med kollegan Erland Hjelmquist startade ett projekt om den politiska debatten 1977 kunde de dock inte använda begreppet retorik utan tvingades kalla projektet "Aktivt tal".

– Utan att förhåva mig vågar jag säga att projektet var viktigt för att återuppväcka intresset för retorik, säger Peter Cassirer.

Det växande intresset bland studenterna tror han beror på den ökande konkurrensen i samhället i stort. Det ställs allt större krav på individen att kunna uttrycka sig och kunna framhäva sig under exempelvis anställnings- eller antagnings-

Peter Cassirer talade om retorikens renässans under Humanistdagarna.

intervjuer. Vi har också fått uppleva en forskjutning från kollektivistiska ideal runt 1968 till allt mer individualistiska på 90-talet, hävdar Cassirer.

Retorikens moraliska dilemma

Retorik handlar inte bara om att bli en skickligare talare. Cassirer vill gärna betona den kritiska sidan som handlar om att analysera olika tal. De gamla reglerna fungerar utmärkt som analysinstrument när ett bra eller dåligt tal ska undersökas.

Ett problem med retoriken är att de bästa talarna inte alltid är de bästa människorna. Cassirer spelar upp nydemokraten Vivianne Franzéns ökända tal från 1993 då hon frågar sig, "Hur länge dröjer det innan våra svenska barn ska vända ansiktet mot Mecka?"

Talet är ur retorisk synvinkel mycket skickligt uppbyggt, menar Peter Cassirer men samtidigt:

– Något av det mest omoraliska efter andra världskriget.

Han undrar hur han skulle ställa sig till att ha Vivianne Franzén som student.

– Ska jag hjälpa den kvinnan att bli ännu bättre på att bli sämre. Det är den etiska sidan av retoriken som retoriklärare har brottats med i 2 000 år, säger Cassirer retoriskt.

Urban Lindstedt
frilansjournalist

Fotnot: Vill du bli medlem i Retorikcentrum? Sätt i så fall in 40 kronor på postgiron: 737565-2.

Skriv så att man begriper!

MÅNGA FORSKARE och blivande doktorer tycks inte vara helt klara över hur de ska presentera en avhandling som man slitit med i många år.

Jag förstår att det inte är någon lätt uppgift efter att under några år i princip läst vartenda nytt meddelande från fakulteterna om kommande doktorsavhandlingar.

Jag arbetar på Göteborgs-Posten med att bevaka universitet och högskolor. Mest gör jag det ur perspektivet Göteborgs som kunskapsstad – ungefär: Vad gör de på banken efter klockan tre? Detta tillfälle att skriva i GU Journalen är unikt eftersom vi på GP normalt aldrig skriver i media som framställs inom områden vi är satta att bevaka. Undantag från detta är mycket sällsynt och de som ändå satt sig över det har ramlat i djupa fällor.

Jag är alltså inte specifikt forskningsinriktad – det finns andra som gör det sjutton så mycket bättre.

Med före rektorn, Jan Ling, hade jag en oskriven överenskommelse om att skicka tillbaka alla obegripliga pressmeddelanden till honom. Jag tror jag skickade tillbaka två. Det blev tämligen meningslöst att skicka dem till honom eftersom i stort sett samtliga var obegripliga. Utom möjligen för den som skrivit vad avhandlingen handlade om, doktoranden själv.

Först hade jag tänkt hänga ut några enskilda doktorander, numera doktorer. Men det känns inte rättvist.

Jag tycker nämligen att det här är ett generellt och viktigt problem. I princip är det mesta av forskningen statligt finansierad – både på projekt- som löne- lokal- och utrustningsnivå. Det är alltså skattemedel, medborgarnas slantar som forskarna sätter sprätt på.

Och högskolan har inskrivit att man har en tredje uppgift – samverka med det omgivande samhället. Bland annat information till medborgarna. Och då krävs det klarhet, stringens och begriplighet. Jag kan ha förståelse för att en doktorand är stressad och huvudsakligen inriktad på att förklara vad han eller hon sysslar med för andra, redan insatta personer inom samma forskningsområde.

Men en viktig del för att samhället och medborgarna ska fortsätta att känna sig motiverade att satsa på forskning – är att den görs begriplig och därmed tillgänglig. I det sammanhanget kan man undra varför den fakultet som kanske är av störst allmänintresse, den samhällsvetenskapliga, inte ens anser sig ha råd med att ha en informatör och aldrig, säger aldrig, skickar ut några meddelanden om sina rapporter eller avhandlingar.

Det borde alltså vara rena självbevarelsen driften för forskarna att presentera sig begripligt. Man behöver inte prata med bönder på bönders vis.

Men, tro mig, det underlättar.

Ingmar Archenholtz
journalist på Göteborgs-Posten

PS. Och hur i hela fridens namn kan universitetetsstyrelsen låta bli att ha med universitetets informationschef vid sina möten? I de flesta andra organisationer är detta en självklarhet. DS

Är du professor, bitr professor eller docent?

Vill du komma till Åland och föreläsa under juni eller augusti . . . ? Kanske hålla just den där kursen det inte funnits resurser för? En – två veckor? Vi erbjuder föreläsningararvode (obs källskatt bara 35 procent!) reseersättning, inkvartering och traktamente. Du kan också ta med resten av familjen utan extra kostnad för boendet. Intresserad? Kontakta Brittmarie Wikström på Ålands högskola för mer information, dock senast sista november.

Adress: Ålands högskola, Pb 160, FIN 221 01 Mariehamn, tel +358 (0)18-25 000, fax +358 (0) 18-22 160, e-post: wikstrom@ah.aland.fi